

KIRJELMÄ JÄMSÄN KAUPUNGILLE

Vastaanottaja: Leena Kilpeläinen, sivistystoimenjohtaja

Tiedoksi: Jori Reijula, kaupunginjohtaja; Vesa Urtti, konsernipalvelujohtaja

Koskenpään kyläyhdistys ry

Hei Leena,

Koskenpään kyläyhdistyksen puolesta haluamme esittää huolestamme Koskenpään ja Länkipohjan koulujen lakkauttamisprosessien valmistelusta sekä pyytää kaupungilta tarkennuksia päätöksenteon perusteisiin, tehtäviin selvityksiin ja asian jatkokäsittelyyn.

Kaupunginjohtaja Jori Reijula on vastauksessaan todennut, että sivistyslautakunta vastaa asian jatkovalmistelusta ja päättää tarvittavista selvityksistä, vaikutusten arvioinneista ja niiden laajuudesta. Lisäksi hän on todennut, että selvitykset ja vaikutusten arvioinnit tehdään valmistelun aikana ennen lopullista päätöksentekoa.

Pidämme tärkeänä, että valmistelu on aidosti avointa, vaihtoehtoja tarkastellaan tasapuolisesti ja päätöksenteon pohjana on riittävä, puolueeton ja ajantasainen tieto. Koulujen tulevaisuutta ei tule ratkaista pelkästään yksittäisten koulujen kustannusten tai oppilasmäärien perusteella, vaan arvioinnissa on otettava huomioon myös lasten etu, perheiden arki ja kylien elinvoima.

1. Onko koulujen lakkauttamisesta jo tehty tosiasiallinen päätös?

Kyllillä on syntynyt vahva huoli siitä, että koulujen lakkauttamisesta olisi muodostunut jo ennalta määrätty tavoite ja että valmistelussa keskityttäisiin lähinnä sen toteuttamiseen.

Pyydämme selventämään:

- Ovatko Koskenpään ja Länkipohjan koulujen säilyttäminen ja muut mahdolliset kouluverkkoratkaisut edelleen aidosti avoimia vaihtoehtoja?
- Miten varmistetaan, että valmistelussa arvioidaan myös koulujen säilyttämisen mahdollisuudet eikä ainoastaan lakkauttamisen toteuttamista?
- Voivatko uudet selvitykset ja vaikutusten arvioinnit muuttaa valmistelun suuntaa?

2. Juokslahden koulun rajaaminen lakkauttamisprosessin ulkopuolelle

Kaupunginvaltuuston 17.8.2026 tekemässä päätöksessä mainitaan Juokslahden, Koskenpään ja Länkipohjan koulut. Valtuusto hyväksyi myös toimenpidealoitteen, jonka mukaan kaupunginhallituksen tulee arvioida ja ratkaista pienten koulujen lakkauttamisprosessien käynnistäminen kaupungin taloustilanteen ja oppilasennusteiden perusteella.

Kaupunginhallitus päätti 7.9.2026 käynnistää lakkauttamisprosessit ainoastaan Koskenpään ja Länkipohjan kouluissa. Juokslahden koulu rajattiin prosessin ulkopuolelle.

Pyydämme selvittämään:

- Millä perusteilla Juokslahden koulu rajattiin lakkauttamisprosessin ulkopuolelle, vaikka se oli mukana valtuuston päätöksessä?
- Mihin selvityksiin, oppilasennusteisiin tai muihin arviointiperusteisiin ratkaisu perustui?
- Miten kaupunginhallitus tulkitse valtuuston antamaa toimeksiantoa?
- Missä päätöksenteon asiakirjassa Juokslahden koulun rajaaminen on perusteltu?

- Onko Juokslahden koulun tilannetta tarkoitus arvioida myöhemmin osana laajempaa kouluverkkotarkastelua?

Pidämme tärkeänä, että koulujen valintaperusteet ovat avoimia ja että kouluja arvioidaan johdonmukaisin perustein.

3. Mitä konkreettisia selvityksiä ja vaikutusten arviointeja tehdään?

Pyydämme yksilöimään, mitä selvityksiä ja vaikutusten arviointeja sivistyslautakunta aikoo teettää ennen lopullista päätöksentekoa.

Erityisesti haluamme tietää, miten arvioidaan:

- lasten etua, hyvinvointia ja koulupäivien kokonaiskuormitusta;
- koulumatkojen pituutta, matka-aikoja ja kuljetusten järjestämistä;
- perheiden arjen sujuvuutta ja lasten jaksamista;
- koulujen merkitystä kylien elinvoimalle, muuttoliikkeelle ja uusien perheiden asettumiselle;
- koulujen lakkauttamisen vaikutuksia kylien muihin palveluihin, kuten kyläkauppaan;
- koulujen säilyttämisen ja lakkauttamisen kokonaiskustannuksia;
- vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten koulujen toiminnan jatkamista, yhteistyötä ja muita mahdollisia kouluverkkoratkaisuja.

Miten näiden selvitysten tulokset vaikuttavat valmisteluun ja lopulliseen päätökseen?

4. Lasten etu, koulumatkat ja perheiden kuuleminen

Koulun lakkauttamisen vaikutuksia tulee tarkastella lapsen arjen kokonaisuuden kannalta. Koulumatkan piteneminen vaikuttaa päivän pituuteen, lepoon, harrastuksiin ja perheen yhteiseen aikaan. Pyydämme selvittämään oppilaskohtaisesti matkojen todelliset pituudet, matka-ajat, odotusajat ja kuljetusjärjestelyt.

Vanhempien kuuleminen on tärkeää, sillä perheet tuntevat lasten arjen, jaksamisen ja käytännön järjestelyt. Koskenpään koulun vanhemmille tehdyn kyselyn mukaan 7 perhettä harkitsee muuttoa Jämsästä toiseen kuntaan, jos koulu lakkautetaan. Kyse on perheiden ilmoittamasta mahdollisuudesta, ei varmuudella toteutuvasta muuttoliikkeestä.

Pyydämme kertomaan, miten vanhempien näkemykset kerätään, dokumentoidaan ja otetaan huomioon vaikutusten arvioinnissa.

5. Petäjäveden vaihtoehdon ja koulukuljetusten selvittäminen

Pyydämme kaupunkia selvittämään yhteistyössä Petäjäveden kunnan kanssa mahdollisuuden järjestää osalle Koskenpään alueen oppilaista koulunkäynti Petäjävedellä, mikäli se olisi oppilaiden kannalta tarkoituksenmukaista ja matkojen osalta kohtuullisempi vaihtoehto.

Käytettävissämme olevien reittiarvioiden mukaan osalla oppilaista matka Petäjävedelle olisi lyhyempi kuin Jämsänkosken kouluun. Arviot tulee tarkistaa oppilaskohtaisesti ja todellisten reittien perusteella.

Pyydämme selvittämään vaihtoehdon vaikutukset koulukuljetusten järjestämiseen, matka-aikoihin, kustannuksiin sekä kuntien väliseen korvaukseen. Lisäksi pyydämme vertailemaan nykyisen koulun säilyttämisen ja eri sijoitusvaihtoehtojen kokonaiskustannuksia samoilla laskentaperusteilla.

6. Kouluverkkoratkaisun kokonaisvaikutukset ja riippumaton selvitys

Koulu on tärkeä osa kylän elinvoimaa ja uusien perheiden asettumista. Koskenpäällä on ollut viime vuosina myönteistä muuttoliikettä, ja kylässä on tyhjiä asuntoja, joiden käyttöönotto voi tukea asukasmäärän kasvua. Koulun lakkauttamisen mahdollisia vaikutuksia muuttoliikkeeseen, asuntojen käyttöön ja palvelujen säilymiseen tulee arvioida osana kokonaisuutta.

Olemme esittäneet riippumattoman ulkopuolisen asiantuntijan tekemää vaihtoehtojen arviointia. Kari Lehtola on tarjonnut Koskenpään ja Länkipohjan koulujen vaihtoehtojen arviointia koskevaa selvitystä 6 700 euron hinnalla. Selvityksen tarkoituksena olisi tarkastella koulujen säilyttämistä, lakkauttamista ja muita mahdollisia ratkaisuja tasapuolisesti sekä arvioida niiden kustannuksia, koulukuljetuksia ja vaikutuksia lasten arkeen ja kylien elinvoimaan.

Pyydämme kaupunkia perustelemaan, miksi tarjousta ei ole pidetty tarpeellisena tässä vaiheessa, ja arvioimaan, voidaanko riippumaton selvitys ottaa osaksi valmistelua ennen lopullista päätöksentekoa. Selvitys voisi tuottaa kaupungin omaa kouluverkkosuunnittelua hyödyttävää, puolueetonta tietoa ja auttaa vertailemaan vaihtoehtoja samoilla perusteilla.

Pyydämme myös selvittämään, miten hallintolain 6 §:n mukaiset hyvän hallinnon periaatteet ja 31 §:n mukainen asian riittävä selvittäminen toteutuvat valmistelussa.

7. Pyynnöt ja asian jatkokäsittely

Pyydämme kirjallista vastausta edellä esitettyihin kysymyksiin sekä tietoa siitä, missä vaiheessa selvitykset ja vaikutusten arvioinnit valmistuvat ja miten niihin voi tutustua.

Pyydämme, ettei koulujen lakkauttamista koskevaa valmistelua viedä ratkaisevaan päätöksentekovaiheeseen ennen kuin olennaiset vaikutukset, vaihtoehdot ja kokonaiskustannukset on selvitetty ja tulokset ovat julkisesti arvioitavissa.

Pyydämme kaupunkia arvioimaan uudelleen 17.8.2026 ja 7.9.2026 tehtyjen päätösten perusteita siltä osin kuin ne koskevat Koskenpään ja Länkipohjan koulujen lakkauttamisprosessien käynnistämistä. Kun riippumaton asiantuntijaselvitys ja kattavat vaikutusten arvioinnit ovat valmistuneet, pyydämme saattamaan asian uudelleen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi siten, että valtuustolla on käytettävissään ajantasainen ja puolueeton tieto sekä aidosti vertailukelpoiset vaihtoehdot. Pyydämme myös selvittämään, millä menettelyllä päätösten uudelleenarviointi ja asian palauttaminen valtuuston käsiteltäväksi voidaan toteuttaa.

Pyydämme lisäksi selventämään, miten uudet selvitykset voidaan saattaa sivistyslautakunnan, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltäviksi sekä missä vaiheessa asiasta tehdään mahdollinen lopullinen päätös.

Ystävällisin terveisin

Sami Mäkinen Koskenpään kyläyhdistyksen pj

Tuomo Savolainen Koskenpään kyläyhdistys